

טעם: אם אבענד דעם 13 טען דיוועס דראנגען דריי בעוואפענטע מאסקורטע רייכער אין דיא וואונד דעם סאמעל ניימאן אונד צוואנגען איהן מיט אויף יונגער ברוסט געריכטעטער פיסטאלע, דיא קסטע צו אפגען. צו דיווער צייט וואר דיא קאפן אים בענירשפע, דאס נאכטמאהל העריינצו-טראגען, דיוועלבע ווארדע אבער פאן אינעם דער רייכער אנגעפאלען אינד מיט דעם סאדע-בע-דראגט ווארדע וואר דיא קובע צוריקשליכטעטע אונד דיא טהורע הונטער זיך שלאגן. אין דער קובע בעפאנד זיך אבער איהר ליעבהאבער, דער בייס פענסטער היינטישפראנג אונד דיא נאכבארשאפט אלראמירטע, אים דיא נאכבארען הערייכראמען, אילטען דיא רייכער דאפאן, מיסהאנדעלטען אבער צופאר דען אלטען סאמעל ניימאן אין בארכא-רשער וויינע, זא דאס דיא הערייכע אילטען הלפע דענוועלכע בלוטאבערשאראמט אויף דער ערדע-ליענען פאנד, דער צושטאנד ניימאנס אונד אינ-דעסען קיין לעבענסגעפארהליכער, דיא רייכער וועלכע וויטהער פערנעבלוך ערעכט ווערדען, האבען ניכט מער אלס 26 גולדען מיטגענאמען מען, דיא ניימאן נערעדען דיא דיוועס טאגע אינע גראסערע סוממע אין דער דעברעצינער שפאר-קאסטא נעדערעלענט האט.

שרעקליכע נויטבענאנדלוקעס, ליענט אים קראששא-סאדענער מאטימא. דיא אסטערייכ-אונגארישע איינבעהאנדענעלשאפט האט דארט אין אייזעני, קופפער, אונד קאהלעני-בערגארבען, פערנען איינע וואונגא-אונד מאנגענ-פאבריק, אין דעם קאהלעני-בערגערק זינד 800 ארייטער בעשאפטונג, דיא אהרליכען ערעייניסע או קאה-לען אונד ערין בעליפען זיך אויף 6 - 7 מיליאנען גולדען, דיא ארייטשאפט ליענט אין איינער ווילד-ראמאנישען נענער, אבער האדע אונד שטיילע בערגע בעפאדערט דיא איינבעהאן דיא ערעייני-ניסע דעם איינערען דער ערדען, דער באדען איז איבעראל מיט פיער אונד אויף דעם ערדע ווען טראל אונד מיט איינעם שטאק אויף דיא ערדע שלאנגט ברעכען דורך דיא אפגענוגען פלאטמען געפאר, דיא אבערפלאט איז איבעראל מיט שווארצען קאהלענשטייב דיכט בערעקט, אין דער נאה פאן איינע בענעדיקט זיך איינע וואונגא-אונד באדען האלען, פאן דער דיא ארייטער נאר פילע גרוינע מאכען צו ערעללען וויסען, אים איי-נער מיט דיווענען וואסערפלאנצען בעוואסענען טעפע, ערהעכט זיך אין וועינע פערזענליכער פאן וועלכעם אין איינע קאלטער זינד אים דער ערדע הערפאכראמט, פאן דער טעפע הערפאר האט מאן דארט ווישען איינעם שראמעס, דער זיך אים איינערענע דער ערדע ווייט הויכענע, ווער פער-מאן צו ערפארשען, פאן ווא ער קאסטט אונד ווא-דין ער פלעכט?

פער לאזונג

דער אונגארישען פרעמינ-לאזונג
בייא דער אס 15. דעצעמבער פארענאמטענען ציע-הונג דיווער לאזען ווארדען פאלגענדע סעריען נעצאנען:
1 517 522 600 734 816 862 915 816 1037 1706 2151 2237
2 303 276 3012 2776 3102 3126 3149 3219 4012 4397 4932
3 4682 4855 4905 5023 5085 5229 5555 5792 אונד 5932
דער הויפטשטעטער מיט 120000 גולדען פועל אויף 18 ני 24, דער 2-טע מיט 12000 גולדען אויף 18 ני 18 אונד דער 3-טע פערשטער מיט 5000 גולדען אויף 18 ני 6, פערנער נעווינען: יע 1000 גולדען 1706 ני 48 2237 ני 36, 1643 ני 23, 1511 ני 11, 5023 ני 9, יע 500 גולדען 816 ני 23, 1511 ני 11, 2237 ני 11, 2303 ני 27, 19 ני 16, 6 ני 16, 6 ני 3914 ני 11, 4012 ני 10, 4397 ני 29, 4397 ני 30, 4855 ני 17, 4905 ני 16, 5023 ני 35, 5792 ני 20, 5792 ני 34, 5932 ני 28, אונד 5932 ני 47.
אויף אלע אריינען פארלאזען סעריען נעטפאללט דער ערענסטע נעווינען פאן יע 144 גולדען.

דער אסטען באדענקערדיט-לאזען
בייא דער אס 15. דעצעמבער 1884 פארענאמטענען ציעהונג דיווער לאזען, פועל דער הויפטשטעטער מיט 50000 גולדען אויף 18 ני 2984, דער 2-טע מיט 2000 גולדען אויף 18 ני 790, 65 פערנער נעווינען יע 1000 גיל 2150 ני 96, 11 ני 2574, 94 דאן ווארדען נאך פאלגענדע טילונגס סעריען נעצאנען: 1651 1068 216 2253 2386

יודישע פעסטער צייטונג
וואסענער בלווא-נוממער 29
Jüdische Pester Zeitung
Waltzer-Boulevard Nr. 29, Budapest

נעשפטס בעריכט
פעסטער-פיינען
נעשפריידע-נעשפטס, וויצען וואר נעסען ווענען צו מארקטע נבימאס דער ערקופף וואר שוואך, 9000 מעס-צענטער ווארדען ערקופפט.

נעשפטס בעריכט		נעשפטס בעריכט	
100 סעל קוואליטעט	סעל קוואליטעט	100 סעל קוואליטעט	סעל קוואליטעט
7.15 - 6.90	72 - 70	7.35 - 7.30	75
6.75 - 6.40	60	7.45 - 7.30	76
7.90 - 6.90	62	7.55 - 7.50	77
6.60 - 6.30	41	7.65 - 7.60	78
5.50 - 5.45	75	7.75 - 7.70	79
5.45 - 5.40	73	7.85 - 7.80	80
6.50 - 6.20	—	—	81
8.05	—	7.60 - 7.40	75
5.75	—	7.70 - 7.55	76
6.58	—	7.80 - 7.65	77
—	—	7.90 - 7.75	78
—	—	8. — 7.85	79
—	—	8.10 - 7.85	80
—	—	—	81
—	—	7.60 - 7.40	75
—	—	7.70 - 7.55	76
—	—	7.80 - 7.65	77
—	—	7.90 - 7.75	78
—	—	8. — 7.85	79
—	—	8.10 - 7.85	80
—	—	—	81
—	—	7.70 - 7.50	75
—	—	7.80 - 7.65	76
—	—	7.90 - 7.75	77
—	—	8. — 7.85	78
—	—	8.10 - 7.95	79
—	—	8.10 - 8.05	80
—	—	—	81

וואלאכישער 800 מעטער' 74.6 קילא 7.10 גולד. (אללעס פער 3 מאנאטע)
קארן 6.75 - 7.10 גולד. פער קאסטא.
קוקורון נייע 5.52 - 5.40 גולד.
האפער, 5.60 - 6.65 גולד.
טערמינע-נעשפטס, וויצען פער פרייהאדער 8.95 - 8.06 גולד.
האפער פער פרייהאדער 6.58 - 6.60 גולד, קוקורון פער פער מאינוי 5.75 - 5.76 גולד.
פערעכטונגער שלאכט פיעהמאקט, דער אויס-טריבע אויף דעם פערעכטונגער פיעהמאקט פאן 15-טען ד. מ. בעשונ 1431 שטיק, דאפאן ווארען 1267 אונגארישע - פאלנישע אונד 164 דייטשע דרא פרייע ווארען; אונגארישע 55 בי, 66 גולד, פאלנישע — גולד, אונד דייטשע 55 — 67.50 גולדען (אללעס פער 100 קילא).
ווינער פרייזען.

שפרייטונג 28 - 28.25 גולדען פער 10000 לויטער פערעכענען.
ווינער שלאכט פיעהמאקט.
דער אויסטרייכ אויף דעם ווינער שלאכט-פיעהמאקטע אס 15-טען ד. מ. בעשונ 1720 שטיק, דאפאן ווארען: 574 אונגארישע, 421 פאלנישע אונד 725 דייטשע. דיא פרייע ווערעללען זיך פער 100 קילאניאס: אונגארישע מאסט-בעשונ 55 - 66.50 גולד, פאלנישע 55 - 69.50 גולד, אונד דייטשע 55 - 66 גולד.
פערעכטונגער שלאכט פיעהמאקט: מאסט מאכט פאלנישע.

קאנקורדע

אין דער טימא פרייער איהר נעמיידע אונד דיא שטעלע איינעם לערדעס צו בעוועטען; וועלכער מיט בעהארגט זיין חומש, רשי, גמרא אונד דוקדוק ווערן איהר קודש אונד דער אונגארישע אונד דייטשען שפראכע צו אינטערעסען, מיט איינעם יאהר-טענהאדע פאן 350 גולדען, רעפליקטירענדע האבען מיט גנדע דעצעמבער און דען טימא-פרייער נעמיידע פארשטאנד אהרע צווייטעס איינצונעמען, אייננאס אין פרייער מאנאט.

אראנד קאדן גראכטייג לאזען

ווענאנאכער דער אראנדיששאפט אונד לאנדיששאפט אים ארעישען הוינע
נעטפאללט זיך אללען יענע וועלכע דיא טרויע פרייט דעם גראכטייג ווענאנען צו ערשליכען האבען, וערר שאנע גראכטייגע אים מארימא אונד גראנע אין גראכטער איינזאהל, קארדעקטע גראווארונגען, וערר שאנע צווישען מיט עכטער פער גאנצן לאזונג ווערדען בעשענעם איינפערשטע. (אס יעכט אונד וויס אים נעשפרייט)
אויף פערלאנגען וויר אין איילוסטראציע פרייע קראמט, איינענערעט.

מורד-טאבעללע פאן 16. דעצעמבער

לאזען		נעלדקורד	
g. kr.	g. kr.	g. kr.	g. kr.
23 50	100	100	100
130	5 76	—	—
68	—	—	—
97 50	9 75	—	—
36 50	60 20	—	—
125 50	12 03	—	—
—	1 29	—	—
31 75	—	—	—
123 75	125 75	—	—
96 70	136 10	—	—
104	141 80	—	—
81 10	171 75	—	—
100 75	171	—	—
100	119	—	—
102	116 75	—	—
101 60	45	—	—
106 50	21 80	—	—
100	180	—	—
115	41 75	—	—
98 25	114	—	—
103	19 50	—	—
—	19	—	—
—	18 50	—	—
112 75	42 35	—	—
—	37 75	—	—
101 75	18 25	—	—
98	56 26	—	—
—	23	—	—
97 50	50 75	—	—

פרייזען אונד מעדל-פרייז-טאבעללע

פרייזען		פרייזען	
100 סעל קוואליטעט	סעל קוואליטעט	100 סעל קוואליטעט	סעל קוואליטעט
7.15 - 6.90	72 - 70	7.35 - 7.30	75
6.75 - 6.40	60	7.45 - 7.30	76
7.90 - 6.90	62	7.55 - 7.50	77
6.60 - 6.30	41	7.65 - 7.60	78
5.50 - 5.45	75	7.75 - 7.70	79
5.45 - 5.40	73	7.85 - 7.80	80
6.50 - 6.20	—	—	81
8.05	—	7.60 - 7.40	75
5.75	—	7.70 - 7.55	76
6.58	—	7.80 - 7.65	77
—	—	7.90 - 7.75	78
—	—	8. — 7.85	79
—	—	8.10 - 7.85	80
—	—	—	81
—	—	7.60 - 7.40	75
—	—	7.70 - 7.55	76
—	—	7.80 - 7.65	77
—	—	7.90 - 7.75	78
—	—	8. — 7.85	79
—	—	8.10 - 7.85	80
—	—	—	81
—	—	7.70 - 7.50	75
—	—	7.80 - 7.65	76
—	—	7.90 - 7.75	77
—	—	8. — 7.85	78
—	—	8.10 - 7.95	79
—	—	8.10 - 8.05	80
—	—	—	81

ל ע נ ען, אך האלטי עם אבער איד פיר מינע פליכט צו ערקלארען דאס פאן מיר נאר נייבט געפארדערט ווארדען מיין נע איבער צו לינגל אים צו עבען, עכענאווינגט האבע איד דעוועס פאן דער רעזיע- הינג נעפארדערט, דא איד אלוא מינע פאליטישע איבערצייגונג פאלשטאנדיג געוואהרט האבע איד דעדרויס אבער דא איבערצייגונג געוואנגען האבע, דאס איד אין איינציגלינגען פראגען מיט דער רעזיערונג איבעראיינשטימען - לייבע איד אינע ברויטעפליכט צו ערפוללען, ווען איד, פאר דער פאלער האכטען ענטשליסונג מינעס הערן אונד קאניס ביינענד, מינע שוואכען קראפטע דעס דעוועסע דער אפגעשליסען אנגעלעגענהייטען ווידעס איד דעוועס אפגען, וועלכער עס מיר מאליך מאכט, א וויסער האלב דער פאר- טיען, דא אינעס איד בערשען זיין ווערדען, דא בעראטהעניגן דעוועס הארען הוועס צו לייטען, א ביער רעזולטען שטעללונג צו ערשטען, איד בעראטען מיר אבער פאר, פארקאמפערען פאל- לעס איד דען רייזען דער גלאס צענדען מיטגלידער דעוועס הארען הוועס פאלאסן צו עס דע פאר אונד פאן דאס איינשטי- נער אכטויסיג ענדען אכטויסיג איינסידיק צו געבען הינזייע- דער ווערדע איד, דא אפא איד דעס מינע איבער צייגונג געמאס סהין קאני, דא פאלאס- נען דער רעזיערונג בערזיעס- ווייליג אינשטער שטימען.

איבער דא רעפארם דעס אבערהוועס איינשטען זיך באיאן שטענען, ווא פאלעס, ווא אלע זיך פאן דער איבערצייגונג ווערדענען, דאס דא רובטיגע לאזונג דעווער פאנע איינע זעהר בערשענען גענעפונקט און געבען אינע דער רעפארמסן בערשענען איד דא אינע שטאלטונג דעס אבערהוועס ווער איד דא אינע וויקעלונג אינווער אפגעשליסען צושטאנדע איד פרינע צייטען געלייבט פאן דעם רעפארמען פאליס אינאפען, געלייטעט פאן דעם רעפארמען פארשטייטען שטרעבען, דאס דעם רעפארמען פונדע אבערהווע דער געשרייע איינסידיק דער טראדיציאנען אינווער פאטער בלייבען מיט, דא- בייא אבער דען פארדערונגען דעס צייטנטייטעס אונד דעס פארטשרייטעס זיך נייבט פער- שלייעסען דא דא, געלייטעט פאן דעווער איבערצייגונג, ווערדען דא איהרע מאסגעבען

דען שטימען און דעוועס הארען הוועס און דעוועס זינע געלענדע מאכען, בישאף לארעין שוויך פאן סאטהמאר, בע- גריסע דען ניינען פיאודענען אים נאמען דער אבערהוועסגלעדער, עס ווארדע זעהר שטארק בעמערקט, דאס דער פרייזונגע אונד איינע- קלארע קריבעפארטס און וויער בעגריסונגעדע ווערדערהאלטע בעשאפטע, דאס דער נייסט דער אונד פאלקלארונג, אונד דא פארדערונגען דער צייט אין אללען מאס האמען דער נע- זעט צעבוינג זיבטבאר זיין מיט- סען, וואלכער ערלייכט דער האנטעלדעסע בישאף דעס אבערהוועסארענען דאס אונד אונד- טען, דאס ער (שענען) דא פארדערונגען דער צייט און וויער רעדע צו ווענע בעשאפטע האט? -

פערשידענע נאכריכטען.

(דאס אכטע און דעם ענהוי) האלט בארען (דאסמא) זינע געשעסען זעצונג און דעוועס יארדע, דא פעהאנדלונג דעס באר- שטעס דער יוסטע, קולטוס, האנווער, אונד האנ- דעלמאסטער מיסען פיר דאס קאמפערע יארד פערשאפן ווערדען, דא ערשטע וועגונג אים יאר- דע 1885 וויד דאס 10-טען אונד שטאטשטערען.

(גראסע פעהאנדלונג) אן דעס וויערדע געלדפארטע אונד אן דער בארע הערשט זיט געשטען איבערשלייכע איינע- זינג דער דעקקאר, שטעללענע דעס דער נעדראסטערהייטען עקאנאמיק לוקאס ווינער אים זיט געשטען פערשוואונ- דען, אים פאר דא קאסטע אינערוועסע, פאר- פאן דען אכטאנט פאן 1,509,960 גולד- דען אן אכטאנדעל אונד 550,000 גולדען אן ווערדע פאר דע דא פעהאנדלונג מיט אים לויפ אינעס מאנא- טעס געשטען זיין, דען אס 48-טען אינעמבער אונד נאך אללעס און אפער איינע בערשענע ווארדען, נאכטיטאן ווארדע דער קאמפערע יארד היינדיק קופפער פעהאנדעטע עס ווארדען ביי אים ווערעל אים בערשענע איינער פיליאן פאר דע פונדען, עס אונד ערווענען, דאס ווינער און נעמינע שאפט מיט קולפאלער וואו כערגע שאפטע בעטרייען דאס האט דער קאנטראלעאטע נייבט אן, דאס פארנעסטען אבערס נאך און פאקעט פאן 1000 טוינענדיגענאמען און דער קאסטע וויערס זיך בע- זענען האבע איד דא צושטאנדערהייטען

ווינערס אונד אין פרייז פאן 1000 גולדען איינע- זעצט, דעווע דעפיהודאציאן אונד דא צווייטע אים לויפע דעווער וואבע, דא ערשטע בערשע זיך און נייבט מעהר אלס 160,000 גולדען, דא ווילוס באלדען דעס לייטענע פערשאפט אינעס וויערד נעל- אינשטיטוטע פערשאפט האט, וויערד קולפאלער אונד באלדע ונד קוינגע יודען, עס וויד אבער איד געמאדען אינפאלאסן דעס ברויסענע- טוועט אינען פארזארגען דאס און מאכען דאס איינע ברויסען דא עקוספעני אונד אבער פער- מאנען פאן פיעלען הונדערטען שאדיגען, ווארום מאכט פאן דאן אבער דאס נאנע ווערענעס פער- נאטווארשליך, ווען איינע וויען מיסעטעהאפען בערשענע? -

(ווערדע וואו א) אן אנגעלעגענהייט דער טשאנאגעלדער האט דאס הווי בעקאנטע- לוך ווילוס געהאויאן בערזיעס אינשטיטוט אים- בערשענע, געסטערן פעהאנדעלטע דער אים- נישטאט איינשטעס אינע אדערע וויערדע אונד- לענענדיג דעוועס אנטשעמשישען העלדען אונד ווארדע איד דעסמאל דער בעשלוס געפאסט, דא איינשטענען איד און דעוועס פאללע דעס אכטאנדענענדיגען צו עפענעלען, דעסמאל האנדעלטע עס זיך אים דען בעקאנטען דיעב- שטאל דער אדרעסס שלייפער, דען ווערהאויאן צום שאדען דעס בוכהוקקעריא איינעמשייערס זאנעט פאראד בענאנען האט.

(אכטע און דעם ענהוי) צארה, דא פאש, צאנא, ערהאלט אים פעטערס- בינג פאלינען געוואונענעלע נאכריכט, אס היסען דעוועס אים און פערבערשער פערזיך, דען קאנעלענען האפני אים דען שיענען שפיי- נען צו לאסען, נייבט געלונגען, דא ווערדענען דא שיענען איינשטענען, ווארדען איינשטענען אונד נעבען דענעלבען און ערשא- פערד באהיאטענע, דא ווערדענען געהאטען איינע באהיאטענע, דען ווערענען געהאטען דען אונד איד איינשטענען בערשענע קאזיערס ווארדע איבער אונד אנגעלעגענהייט פיעלעס שיינען בעווארעט ווער דאס געהוימען דער פאש, צאנא, פעהאנדען האט דא איבער שיינע דאס צווייטע בלאטט, און אנדערעס בלאטט מערדענע, אים פעטערשבורג, דאס דער מינע- בער דעם איינען נאך טאלסאן און איינשטעל- טעס טאלסאן, פאן דען נעללישען זענען שיקע ערהעלען.

(איבער דא אונטערנען שלייע בעהאנדלונג דער יודען אין מאראקא לאנגען אימסער עמפארערדע

אלאפאס, נייא ערזיעס ווא פאן ערשלישען אונד פער- לען, דער טעמפלע אבער וואר דענעלבע, דען יחזקאל שיענע און ווענע נאשלישען געוויסע. - דא פארנעסע אונד לאנגען טאן איבער איד וועלש, אונד דא נאכער- הא בען זיך אונד פאשען איהרע מינע אונד דא דער ערדע נאך דא טאדען וויעדער, אונד אלס פאלק צאן נענען ירושלים, דען מעססאס צו בערשען אים ניינע טעמפלע, דא קאנינע דער פאלקער ריטשענען איהרע וואנען אונד שיענען איהרע פערשענען טאלע, אונד ווערע, דא ערשן שטאטע, דא פערלאפען וואנען, באכען איד, אונד דא ערדרייך הינ- טען איהרען, ווארדע לויפער פיער אים פאלסען אונד דא וואלקענעלע נען פאר איהרע הער בייא טאן אונד דא פיערעוועל בייא טאט, אונד עס לעכענען זיך דא ביינען, דא אים דעס בייטע דעם לעכענס פאלסען, אונד עס פיעלע וועסע פאם הימלען, דא ענעל אבער וואנען וויעדער, און ווילל וואסעפלייסע איד פון הארען אפגען אונד ביינען איד דען פערדער, איד ווילל דא וועסע זינע זעען מאכען אונד דאס ווירד לאנד צו וועללען, און ווערדען ווארדענען נאך ריטשען, דא ווירד קיינע הויסע נאך וואנע שטענען, דען איד עכטאטער ווירד ווא פיהרען, אונד ווירד דא אן דא וואס- סעקוועללען לייטען, אונד אללעס פאלק לאנגע און אין ערהאלטע אונד בעשעטע און פאר דעם קאנינע. (פארשטענען פאלע)

דער ענעלענען מיכאל און דער טשעס דעס פירט- טענס - זינע איינע פלאסטען ווא וואנען, זינע פלי- נעל רוישען ווא דאס וועלשענער אים שוויסע - אונד ער פאזינעט מיט איינע געוואלדיגען טאנע ווירד דא וועלשען, און דעווער האנדערהען ערשינען טאנע אונד ערליא, אונגעטאן זיך קליינען דער הערליכייט, אונד וועשען צו דער ערדע, ווא געריסט, דא וואן דאוויס, זענענעס אויפאלען, ווא וויללשענען! אונד געריסט דא קאנינע, דא דך בענליקט, ווא איינשטענען נאשטעס, דא פייסט דער שאנוועס, ווא וויללשענען! דער מעס- סיאס איז נעקאשען! דער האנגעלאכטע פירט דעם היילס איז געווען און דעשטער זינעס קאשען! קאש- טע הער, איד קינדער אויפאלען, דא איד פערלאפען זיט אן דא וועסע וואר, איד קינדע רעזיע, דא געשאנען זאסען און אסטירען אונד באביליאן, איד ערשן שטאטע, דא פערלאפען ווארען, איד וואלש טהיל הא- בען אס נאשען ווא! אשטעס נען וועדער, מייסע; דען איינע מידען האנדען וואלען ערשטענען וועדען, איינע ערלאשען פיעס וואלען קראשט עמפאלען, איינע הע- צען וואלען נעבאדען וועדען אים טהיל דעם הערשאן אונד איינע איינע געוואשען מיט דעם ביינען דעם היילס, דאס איד ערשטענען, ווא נאשטעס צאן פאר איינע, אונד דא פאלקשטענע ערלאפען פעהאנדען אונד אונד וועהע עס קאם איינע נישט פירט אונד אללע איינע דער ערדע, אבער דא איבער אלל צען שטרייען ווארען גערישען איהרע ליינען, פערלישען הווי אונד האט אונד צאנען שאדיגענע נאך ווערהאלעס, דאס לייטשענען דא ביינע צאן אונד דער טעמפלע

פריגה, ואנדרין אינגען זינגער זינגער פארטיק, אויף דיעזען זא האבן זינגען פאסטען ערהאבען האט אינד בענידישען ניכט וואויס הער פאן טרא, דיעזער אויסגעצייכענטעסטע אללער מאקסי קער, זא ועהר דאך געשעעבט האט זינגער פארטישען פיגור, באראן פויל שטענדי, דער איהם דאך ניכט שארען קאנטען, און אינגען זא הארען פאסטען צו ערהעבען, פאן דעם אויף ער איהם יא צו שארען געפאנן אינד דאך טראס טראס איהען שריטט נאך לאנגער אינד רייפער איבערלעבונג, יא ער טראס איהם געראדע דעס האלב, ווייל ער איין נאר זא אייגענצייכענטער טאקטיקער איזט.

דער מיניסטער-פראדענט ווייס עס נאך וואל, דאס ווין געוועזענע ווארען איבער דא רע- פארס דעם אבערהויזען געראדע אים אבערהויזע און רועיגע שווערדיקעס טאסטען ווירר, דאס מאנטען אינד טיטולא-בישאָפּ, ועלכע איז פאלגע דער רעפארם וויין אים אבערהויזע פערלעיערען זאללען ווערדען ווך געוויס ניכט אהנע הייסטן קראפט ערעבען, דאס מאכטען אינד שטאלענע קראפט אינד באראנע, ועלכע איך נאך דער אינפירמאנע דער רעפארם אין פאלגע איהרען אייגענערהייטען לאנדערייען ווייטער אים אבער- הויזע פערבליבען, ווערדען ווך עכענפאלס נור ועהר שווער דריין פלען, דאס און איהרע ווייטע ער נאך נאכט ער מיטלעדיג דעם אבערהויזע פלאטין געהטן זאללען; מאנגער דא פערלויבט ניכט איינמאל פאן עכטעס אדער וויר, אינד האבט טענס דאס פערדינעטע האבען, איהר אנגעס ליע- בען דער וויסענשאפט אינד דעם אפגעשטרייבן געמינגענע ווערדעט עס האבען, עס זאללען דא פערדינעטע פאן קאנפליקטען אים אבערהויזע געלאנגען, דאס נייט פאלדער דארט פערדינען ווארען, אויך דאס ווירר אינגען שווערען, שווערען קאמפ קאמטען, אינד וואס דער אייגענשאפטען דעם אבערהויזען דאס איינע דער איינפירמאנע ווערדענלעך, דען מאן אין איינסטראקארישען קריי- זען נען קאלאמאן טראס עכענפאלגעט, מאן ווירר דאס אין דיעזען קרייזען קאלאמאן טראס נייט פער- צוועקן, דאס ער דער איינפאלגע ועלמאנע, דער קארוינע דאס געוואנט האט פיר פיעלע איהרע הויזע אינאיינעם עכטע אינד ווייטעסע פערזאן- ליכקייט צו ווערדען, אינד דעם לאנגען זאצוואנגען דען שטענפעל ווינגען; וויסענס אינד ווינגען בא- ראמטעס איינפירדיקען, טראס מיטען ווך אלאו, ווען ער ווך נייט איינער וויסענס געווענענע שטי- אויסגעזען וואללען, אים איינע שטארקע שטי- צע אים אבערהויזע אומווערען, איינע שטימען, ועל- כע ווינגען (טיטאס) ציעלע געראדע דארוך פאר-

דערט, דאס ווא ווינגען פארטיק פיגורלך גענענא- בערשטערהט; איינע זאלע שטימען אים באראן פויל שטענדי.

שענדי ווא שטעט אין פארטישער גע- נער טראס, אינד אים עס, ווא ער עס אין ווינגע אנטוויקעלע אפגען געוויסנאנע, אויך היינט נאך, אין דער פראגע דער אבערהויזע פארם אבער שטענדין געווענענע וויינע שטאטסמאנגער אויף איינעם אינד דעמועלעכען שטאנדפונקטען, מערר ווארלעטע טראס ניכט.

דער היינטיג איינפאלס, דען דאס מאכטען פער-ואנליכקייט דעם נייטן אבערהויזע פראדענטען אין דען הייזען דער איינפירמאנע אינד דער הארען גייסטליכקייט בעוויסעט - זא מאג טראס נייט דאכט האבען - ווירר דען ווירדענשאנד דער פיר פיגורליכען עלעמענטע אים אבערהויזע ברעכען אינד דעם געווענענע ווארען עס וועיט פערדערלעך, איינע דא רעפארם איינמאל דורכגעפארט, זא האט דא רעווערונג נאטירליך אויך אים אבערהויזע דאס מאי-טראס געוואנגען, אינד אין דיעזעם פאללע קאנו מיר דא גענערשאפט שענדיען בלוטוועיט שארען נאכדעם אים הויזע ניכט דער פראדענט, זאנדרען דאס מאי-טראס יא עכענפאלגע דעם האט.

אב דעם מיניסטער-פראדענטען דיעזען פאר- טיק וואללע געלינגען ווירר זי?

אם צוואלף איהר טיטאס טראס דער נייט ערנאנטע פראדענט דעם אבערהויזען, וועקט קריא באראן פויל שטענדי אין דען זאל, וואס מיר געדינגע דעם הויזע דערהאבען ווך דא ווינגען איינפירטע אינד עכט אלס דער וועקט קריא פאר דעם פראדענטענשווערע שטענלעך גענאט- מען האט, ליעסען זא ווך אויך איהרע פלאטען געדינגען, דאס געדינגען זא ווך אויך מיט אבנאנדע- טען אינד אנדערען פער-ואנליכקייטען געפאלט, דאס מיניסטער ווארען זאמסטאל אוועקגענד, היינטיגע וואר דאס הייזע ועלכט נור איינער ערסט שוואך געווינט, פאר דער הארען גייסטליכקייט ווארען ניכט מערר אלס 4 אנווענד; עס פערלעט גראף ויליאם אנדראשי, עס פערלעטען ווינגען דאס עס שענדיען ניכט פערצווייגן קאנגע, דאס ער אנט- שאפט אים דער שטימע דער מאנטאנען גענען דען ליבעראליסטעס קאלאמאן טראס איינפירמא- פלען, מיט טראס איינע האנד געמאכט האבען, עס פערלעטען אבער אויך ווינגען (אינד צו דיעזען נייט הארט נאך ויליאם אנדראשי) דא עס קאלאמאן טראס ניכט פערצווייגן זאללען, דאס ער ווך אים מער מערר פארם ליבעראליסטעס אבנענדעט אינד ווך מיט מאנגען ווא באראן שענדיען פערדינעטע

ביידען פארטייען איינע עכען דעס האלב דא רעדען שענדיען איינע אבערהויזע, דען אין דיעזעל- בען איינע נאכט טעוואס אנדערעס ענטהאלטען, אלס דאס טראס אונד שענדיען איינען ביידע גע- שלאסענע האטען.

היינט איינע עס איינפירמאנע איינעמאכט, דאס גראף ויליאם אנדראשי, אן דער שטימע איינער פארטייא געגען דען געווענענע ווארען עכט- שיערען שטענלעך גענען ווירר, אינד צוואר אים דעם געווענענע וויינע דער געווענענע ווארען איהם דעם מאנגע פאר היינטען ליבעראליסטעס צו ווערען פרייזונג איינע, איינע איינפירמאנע האלט גראף אנדראשי דא צייט פיר געראטען דען דען קאמפ איינפירמאנע, מאן געראטען ווך נאמלד אין היינטיגע פארטישען קרייזען, גראף ויליאם אנדראשי האטען ווך פארלינגערטאסטען געאייערט; דארט ווא באראן פויל שטי- מדי דא וואס שלא אנגעבנדען פער-ואנליכקייט געווארען דען איינע דארט איינע דער ליבערהא- ליסטעס אין געפאלט.

האדעס הייזע (הארט הארט) ווירר דא אלטער האטען גראדע וויינע מאיעטאט איינע- דעם קאניס אויך דיעזען גלאנגענדיקע פראדענע- טענשיטעל בערעכען, ווא עס מיר פאר אללעס נייט שטאטעט, דער טיעלען ערדעוועיטען פאלגענע, וועלכע אויך דיעזער גלאנגענדיקע פראדענטען שולדען דאס האדעס הייזע פאר געווענע טינגעס הער- צענס צו בערעכענען, עס ווא מיר געשאפטען, אין דעם איינענליכקען, דא אויך נאך לאנגערע אבנענדענע ווערען דא אפגעטליבען לייט באהן בערעכען אין געשיללען איינער פליכט גענען מיר ווערען צו עקלארען, דאס מיינע ווא אנדערע לייט פרייזונג איינע ווא אנדערע לייט געבליעבען ווינגען אויך דאס איך דא איינע אונד באהן- לינגקייט מיינער אייבערצייטונג ערענאן געווארען האבען וויא ערענאן.

דא אויך מיט דער דער געווענען ניכט אויף איינע אונד דעם זעל- בען שטאנד פונקטען שטענדי, זא האבען אויך עס פאר אללעס פאר מיינע פליכט געווארען, דען שטימען דעם טראס איינע פאר דער דער געווענענע אפגען מיינען שטאנד פונקטען דארט צו פרייזען.

פ א ל ל י ע ט א ון

דא אפער דער טאבאלי.

היסטארישער ראטאן אים דעם 17-טען יארהונדערט, (82-טע פארטענענע)

טאבאכא איינע ערוויכטע משהו דאס האדען פארטיע- ווין ברענגענעס איינע ערליכע דאס געוואל איינער- ווך, אין דעם נייטפירמאנען ליכט דעם מאדעס געווינט, שיער פארטע דאס לאנד דער וואנדער אים איינענען פאר- דעס שילאף צו ווינגען פליסען, ער וואנדער ווך נאך דעם דרי- קעלן איינאנען, אונד איין ליינער שיער דורכפאלן איהן ווייט ליספען פליסענען אין ליטלענעם געכעט, אונד ועלכע אהונט געוועלכע זאללען ווערען ווייט ברומט ער פראס הייזען, דאס אונדערזענענע ליכט דעם טראכטע אומוועלכע איהן, משהו וואללעך ער פארוארשט, אבער דער נאנט וואר זא ענגען דאס ער ניכט אויפוארשט געהן קאנטען, דער ווען ענגען ווך איללאלהלי אבוארשט, דא דאס טעמפל, עס זאנט פאן אונטען, איין ליכטשטראל צוק- טע עספאן, אין שטארקע, וועלכע דעם אומדראכטע דען אבענטייערליכען וואנדערע, איינע זאנטע האנד פאר- טע דא וויינען אינד צאן איהן צו באדען, אים ווייטער גענעט מאנטע איינע הערליכע, ליבעליכע מויק, דער רושט ווארען שטארקע, דא ווינגען פערדינעטע איהם.

וינגע ווך פאן איהם, ער שלום בערשאפען דאס איינע אויף, אונד וואר ווך פאן אונדאוישערליכער פארטייעס גלאנגען, ווא אים מווענד קענען שטראכער, אומרינגט דא קאמפאסטען דעסען אבאישער שטענעווען וואנטען איהם עכענפאלגע, דא מויק מאנטע לויטער אינד ליבעליכע, טאבאכא זא ווך אין איינע ווייסען פארטאראזאל, דעסען גלאנגענע וואנדער הערליך געציעטע ווארען, אינד פאר איהם זאס אים ווייכעסען שמוק איינער אריינע שאלישען קאניזען איין ווייכעסען ווענען, פיר דעסען אוי- טעקאנענענליכען שטאנדיש אונד האכעסען ליעכריוון ווין וואנגענענענענע איינע ווערען מאס נאך פיעל פיערען קאנגעס, איהר נאכעס, דוקלעס שטראלענדיקע איינע שיען איינע לעבענסקוועללע צו ווין, אונדענדיגליך אבער שטענען וואנגען שטענענע, אין שווערען זאלקען פלאס איהר גלאנגענעסע הארר אריינען אונד נאכען, וועלך דען מויער, אללע ענצוויקענען דער לייכטע אונד דעם נייט נוסעס שיקלעך אויך איינע ווענען שוועללעכען ליספען, דאס אינד פארטייען, ווא דאס עכען געשטוינגען קאנגעס דער נאנטאנליכע, אויך דיעזען צוויי ווא- נען האטען דאס מאינענאכטע איהרע זאנטעסען ראיין געוויינט, ווא שטארק אויף, איהרע זאלדענען געוואנדער ווישען, דא ערלעשיינענע פארטענע קאנגע אויף איהרע שיעלע ציענענע, וועלך איין וואוסט! וועלך איינע פאללענדיקע שטאנדיש! עס דוקעט טאבאכא, ווא מיסטע דער ענגעל דער ווענענדיקע ווין, איינע ליבעליכע שטימע שטאללעט פאן אבען, סאנע דער ווען, וועהר היינע קאניזען!

דיעזע ווארען דאנגען טאבאכא ווירר מאך אונד ביין, דאך ער ער ווך פאסטען קאנגעס, דערעסען איהן דא ליבענדיקענעטע מיט העללעך ווייכעשטען אן, געלאנגען אונד געוויינט ווייס דא, טאבאכא צעוויי גלאנגענדיקע שיערען קאניזען, דער ווא איינענעס מיט פראס אונד הערליכקייט דעם פאלקע איהרעל! דער ווא פאסטע אים מאנטע דעם הערען אומווענע האכעסען קאנגעס דער מיר ווירדען בעווענען, דאס וועקענע ווינגען היי- טעס צו ווין אונד דער לייכטער היינע פלאסטען! דא ענגעל דעם הערען האבען מיר דיר צענעפירטע דאס ווייס אויך, דאס ווא עס בייט אונד קיין אנדערע!

טאבאכא איינע שטארק וואללעך עכענפאלגע פאר דער הערליכען, אונד וועקע יעצט: „אויך מיר האבען דא ענגעל דעם הערען געליכטעס, דאס אויך מיר גענלך פירט, הערליכע בלוטע ווארעלעס, דא ווא מיר בעשטימט בייט פאס אכענען דער וועלע, יא ווא בייט עס, דאס פאן דער ווא טרייסע מיינער ווענדען געוועלעט, דא מיר דא ענגעל אין איינען בילדען פארטייען, נאך דער מיינע וועלע געמאכטעס, ווא בייט דא בעוועלענדיקע טעסטאכטען, דא נאכטען דעם ערלאוערע, דא מושטער דער קנעפיען קאניזע ווארש!

הייל דיר, הייל, מיר געליכעסע, דאס ווא מיר ערעקענט, וך וויא אויך וויר עקאנטע האבען דען אויך מיר האט פאן פארטענענע ווענדען פאן דיר געוויינט, אונד דא ענגעל, דא מיר געווענע האבען מיר פאן דיר ער- צאלעט, טאבאכא, קאניזע! אויך וואוסען ניכט, ווא אויך מיר וועקן וואללעט, אבער דער ענגעל מיינעס לעבענס שטארק צו מיר! ווען דא רעכטע שטונדע געקאמט אים